
INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND

20 November 2021

Het Wereldcongres 2021 betreffende gerechtigheid voor kinderen:

Bijeengekomen van 15-20 november 2021 via een online-platform met meer dan 4800 intergenerationele deelnemers uit meer dan 100 landen en met als thema "Het waarborgen van toegang tot recht voor alle kinderen: naar niet-discriminerende en inclusieve kinderrechtssystemen";

Georganiseerd door het Global Initiative on Justice With Children (een consortium bestaande uit Terre des Hommes, Penal Reform International, de International Association of Youth and Family Judges and Magistrates en het International Institute for the Rights of the Child); met het Federale Mexicaanse Hooggerechtshof als gastheer; met technische ondersteuning van het Kinderfonds van de Verenigde Naties, het Kantoor van de Speciale Vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties inzake Geweld tegen Kinderen, het Kantoor van de Verenigde Naties voor Drugs en Criminaliteit, het Kantoor van de Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de Verenigde Naties, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling en de Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies; onder auspiciën van de Raad van Europa en het Europese Parlement; met pro bono-ondersteuning van Baker McKenzie; en met inbreng van de Wetenschappelijke Commissie, het Erecomité, de Adviesgroep Kinderen en Jongeren alsmede de regionale en nationale voorbereidende bijeenkomsten van het Wereldcongres;

Herbevestigend de vaststaande toezegging tot bevordering, bescherming en ten uitvoer brenging van kinderrechten als vastgelegd in de UN Convention on the Rights of the Child en andere relevante internationale richtlijnen betreffende kinderrechten;

In herinnering brengend de toezeggingen vastgelegd in de Verklaring van Parijs (Frankrijk, mei 2018), de Verklaring van Genève (Zwitserland, januari 2015) en de Verklaring van Lima (Peru, november 2009) van de drie voorgaande Wereldcongressen gericht op onderwerpen aangaande gerechtigheid voor kinderen, herstelrecht en versterking van kinderrechtssystemen;

Ondersteunend de aanbevelingen en actiepunten gespecificeerd in de wereldwijde *Justice for Children Call to Action* (september 2019) door de Pathfinders for Peaceful, Just and Inclusive Societies in verband met Doelstelling 16 voor Duurzame Ontwikkeling, ontwikkeld en bekrachtigd door een diverse groep van intergouvernementele en burgerlijk-maatschappelijke organisaties en academische instellingen op internationaal, regionaal en nationaal niveau;

Onderkennend de noodzaak van het opnieuw benadrukken van de eisen van kinderen en jongeren in hun verklaring bij een eerder Wereldcongres (Frankrijk, mei 2018), het belang van de richtlijn opgenomen in de *UN Global Study on Children Deprived of Liberty* (november 2019), de impact van COVID-19 op de toegang van kinderen tot gerechtigheid als benadrukt in het VN-beleidsstuk: *The Impact of COVID-19 on children* (april 2020) en de *Interagency Technical Note: COVID-19 and Children Deprived of their Liberty* (april 2020), de lessen in het UNICEF-stuk *Access to Justice for Children in the era of COVID-19: Learnings from the Field* (december 2020), en de toezeggingen aan kinderen door staatshoofden, regeringsleiders, ministers en vertegenwoordigers van VN-lidstaten in de Kyoto-verklaring betreffende Advancing Crime Prevention, Criminal Justice and the Rule of Law (Japan, maart 2021) ter gelegenheid van het veertiende VN-congres over misdaadpreventie en strafrecht;

Merkt het volgende op:

1. Dat hoewel de VN-conventie over de Rechten van het Kind de woorden "toegang tot rechtspraak" en "rectificatie" niet specifiek noemt, liggen deze concepten holistisch ingebed in zijn bepalingen, met inbegrip van onder meer het principe van het meeste belang; het recht van kinderen op informatie, weergave van hun opvattingen en gehoord te worden; het recht op bescherming tegen alle vormen van geweld; de opgelegde rechten, bescherming en waarborgen voor kinderen in conflictsituaties en in aanraking met de wet; en de vastgelegde maatregelen in verband met het ontnemen van vrijheid en voor het herstel en de herintegratie van kindslachtoffers;
2. Dat onder meer de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Internationale Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten in gelijke mate van toepassing zijn op alle kinderen en bepalen dat iedereen van wie rechten of vrijheden geschonden zijn recht heeft op effectieve rectificatie, en dat dit recht vastgesteld dient te worden door competente juridische, bestuurlijke of wetgevende autoriteiten, of door welke andere competente autoriteit dan ook waar het juridische systeem van het betreffende land in voorziet;
3. Dat het principe van non-discriminatie een fundamentele pijler is van de CRC en als basis dient voor talloze internationale, regionale en nationale juridische instrumenten;
4. Dat de VN-lidstaten in de Algemene Vergadering van de VN hebben vastgesteld dat gelijke toegang tot recht een fundamenteel recht is, ook voor kinderen, en dat waarborgen van gelijke toegang tot recht voor allen en beëindiging van geweld tegen kinderen beiden kernelementen zijn van de Agenda voor Duurzame Ontwikkeling 2030, in het bijzonder Doelstelling 16;

5. Dat kinderen worden gedwongen verantwoordelijkheid te nemen voor maatschappelijk falen (waaronder de ontelbare vormen van geweld gericht tegen kinderen zowel binnen als buiten de context van recht) dat disproportioneel van invloed is op gemarginaliseerde kinderen en pogingen belemmert dat situaties en risicofactoren worden voorkomen en erop wordt gereageerd, te weten situaties en risicofactoren waardoor kinderen in aanraking komen met de wet, hetzij als slachtoffer, overlever, getuige, een combinatie hiervan of welke andere rol dan ook;
6. Dat de COVID-19-pandemie de bestaande sociale ongelijkheid heeft vermenigvuldigd en de toch al fragiele rechts- en beschermingssystemen en -diensten voor kinderen verder verzwakt of volledig verlamd heeft, en dat deze problemen verergerd worden door een veelheid aan andere hedendaagse en aanhoudende crises, waaronder de klimaat- en milieucrisis, geopolitieke spanningen, gewapende conflicten, economische crises en andere humanitaire noodsituaties, die vereisen dat er stevige kaders, systemen en benaderingen komen die duurzame toegang tot recht voor alle kinderen mogelijk maken;
7. Dat de wereld er steeds vaker getuige van is, en mogelijk maakt, dat kinderen en jongeren vooraan staan in nationale en wereldwijde bewegingen die sociale, gendergerichte, raciale, klimatologische en politieke rechtvaardigheid eisen, en met succes het debat over hervorming van rechtssystemen transformeren en beïnvloeden;
8. Dat afwezigheid van discriminatie en ongelijkheid in het kinderrechtssysteem en de toegankelijkheid tot recht uiteindelijk tot voordeel strekt van alle kinderen, ongeacht wie zij zijn, waar zij vandaan komen of wat hun situatie is;
9. Dat kinderen die in aanraking met de wet komen inherent dezelfde rechten hebben als welk kind dan ook, waarvoor gelijk en gelijkwaardig respect voor en bescherming van hun rechten en welzijn nodig is, met gevoel voor de specifieke kwetsbaarheden en behoeften van ieder kind en onderkenning van hun zich ontwikkelende vermogens;
10. Dat het een vereiste is voor de systemen die bepalend zijn voor onder meer justitie, kindbescherming en -welzijn, sociale bescherming, opvoeding/opleiding en gezondheidszorg, te streven naar multidisciplinaire coördinatie en samenwerking om holistisch en effectief zaken aan te pakken van kinderen die op enigerlei wijze in aanraking met de wet zijn gekomen;

Respecteert de volgende stemmen van kinderen en jongeren bijeengekomen in de Adviesgroep Kinderen en Jongeren van het Wereldcongres:

11. Wij zijn een groep kinderen en jongeren met passie voor de rechten van kinderen die in aanraking zijn gekomen met rechtssystemen, in het bijzonder omdat velen van ons zelf rechtstreeks ervaring hebben met die systemen. Op basis van onze ervaringen zijn wij van mening dat:
 - a. Intergenerationele discriminatie en economische ongelijkheid er de grondoorzaken van zijn dat kinderen in aanraking komen met de wet;

- b. Kinderen in aanraking met de wet met meerdere en ingewikkelde vormen van tegenslag te maken hebben, waaronder huiselijk geweld, misbruik binnen het gezin en uitsluiting van onderwijs, wat grote invloed kan hebben op de geestelijke gezondheid van kinderen;
 - c. Binnen rechtssystemen kinderrechten geen prioriteit hebben, waardoor vele kinderen zich door hun confrontaties met het rechtssysteem beschadigd, genegeerd en getraumatiseerd voelen;
 - d. Strafrechtssystemen te vaak gericht zijn op straf en schuld in plaats van op herintegratie en herstel van rust;
12. Wij geloven dat kinderen de burgers van vandaag en de leiders van morgen zijn. Wij vragen van volwassenen dat ze dit inzien en kinderen in staat stellen kennis te nemen van hun rechten;
13. Om echte veranderingen voor kinderen in aanraking met justitie te bewerkstelligen verlangen we dat overheden en burgerlijk maatschappelijk werk met kinderen en jongeren samenwerken om te maken dat de rechten van alle kinderen als uiteengezet in internationaal recht overal ter wereld voor elk kind worden gehandhaafd;
14. In het bijzonder vragen wij:
- a. Dat alle kinderen gelijkelijk op zodanige wijze toegang tot recht krijgen dat dit inclusief is en om geen enkele reden discriminerend;
 - b. Dat kinderen de vrijheid krijgen om hun opvattingen te delen en dat hun mening serieus wordt genomen;
 - c. Dat het vermogen van kinderen om over hun eigen leven te beslissen wordt onderkend en dat ze afdoende door volwassenen worden ondersteund;
 - d. Dat kinderen informatie en begeleiding krijgen over hoe ze het beste kunnen omgaan met onzekerheden en crises, zoals de huidige pandemie;
 - e. Dat kinderen in aanraking met de wet humaan worden behandeld met respect voor hun rechten en met een holistische benadering van hun geestelijke gezondheid en welzijn;
 - f. Dat op jongeren in aanraking met de wet die hun kindertijd ontgroeid zijn, dezelfde bepalingen van toepassing zijn als op kinderen;
 - g. Dat kinderen en jongeren voldoende mogelijkheden krijgen om over herstelprocessen te leren en erbij betrokken te worden;
 - h. Dat kinderen en jongeren hulp krijgen bij het claimen van hun rechten, wat essentieel is voor het herstel van vertrouwen in rechtssystemen;

15. Wij zijn ervan overtuigd dat er echt recht voor en met kinderen bewerkstelligd kan worden wanneer alle kinderen als gelijken worden behandeld en de gelegenheid krijgen om samen met volwassenen de beloften van mensenrechten te realiseren;

Derhalve doen wij als organisatoren en partners van en deelnemers aan het Wereldcongres gezamenlijk een beroep op alle relevante belanghebbenden, met inbegrip van staten en de burgermaatschappij, om te komen tot:

Daadwerkelijke realisatie van gerechtigheid voor kinderen, zowel nu als in de toekomst

16. Werk als kinderen en volwassenen samen aan gelijkwaardige, niet-discriminerende en inclusieve toegang tot recht voor alle kinderen overal ter wereld, met kinderen als deskundigen en in een centrale rol bij het najagen van positieve verandering, met inbegrip van normatieve inkadering van kinderrecht en toegang tot recht, het opbouwen en hervormen van juridische en regulerende kaders, de werking van systemen en implementatie van procedures, de capaciteitsvergroting van relevante actoren en de afgedwongen verantwoordingsplicht van functionarissen, gemeenschappen en de maatschappij als geheel;
17. Verbeter de mogelijkheden voor kinderen als rechthebbenden om te functioneren als bewerkstelliger van verandering, en vermenigvuldig de hedendaagse en toekomstige medezeggenschap door te voorzien in kindvriendelijke, gendergevoelige en gehandicapten-inclusieve begeleiding en informatie met betrekking tot de wet en juridische procedures, door het begrip bij het grote publiek te vergroten voor zowel kinderrechten als rechten van volwassenen, te streven naar zodanige kindgerichte communicatie dat kinderen er optimaal mee worden bereikt en door voor inclusieve en toegankelijke mogelijkheden tot deelname te zorgen voor alle kinderen, ongeacht achtergrond en situatie en met inbegrip van kinderen in aanraking met justitie;
18. Leg deelname door kinderen in de wet vast en maak dat door deze wet kinderen aan tafel meepraten in plaats van alleen maar deelname van kinderen te stimuleren en passief en uitsluitend met kinderen om te gaan als onderwerpen voor raadpleging, in het bijzonder wat betreft de groepen kinderen in aanraking met de wet en die vaak door discriminatie, marginalisatie, kwetsbaarheid of de onzekere situatie waarin ze zich bevinden worden buitengesloten van de discussies;

Inclusieve toegang, zonder discriminatie, tot recht voor kinderen

19. Zet de concepten "wijdverbreide ongelijkheid" en "discriminatie" centraal in alle discussies en hervormingen betreffende kinderrecht, en stel praktische oplossingen in om voor alle kinderen in aanraking met de wet een einde te maken aan discriminatie in welke vorm dan ook, op zodanige wijze dat negatieve labeling en een stigmatiserend effect worden voorkomen;
20. Zorg voor gelijkwaardige en rechtvaardige toegang tot recht voor alle kinderen, met name kinderen uit gemarginaliseerde groepen, en wel zodanig dat dit criminele, civiele,

bestuurlijke, traditionele/gebruikelijke, transitionele en sociale rechtvaardigheid holistisch omvat;

21. Ontwikkel en gebruik leeftijdtoepasselijke, gehandicapten-inclusieve, genderresponsieve en op behoeften en rechten gebaseerde juridische procedures en faciliteiten voor alle kinderen in aanraking met de wet, procedures en faciliteiten die gecontextualiseerd zijn en gebaseerd op neuro-, ontwikkelings- en gedragswetenschappen;
22. Stel maatregelen in die de culturele en linguïstische diversiteit van elk kind in aanraking met de wet respecteren en er rekening mee houden;
23. Stel maatschappelijke diensten en maatregelen zonder voogdij in die op creatieve wijze in de gemeenschappen zelf worden geïmplementeerd en algemeen op niet-discriminerende en inclusieve wijze toegankelijk zijn voor kinderen;
24. Ga door met en versterk het verzamelen en beoordelen van gegevens op nationaal en subnationaal niveau om inzicht te krijgen in de wijze waarop autochtone, gemarginaliseerde kinderen en kinderen uit minderheden in aanraking met de wet komen, hoe hun toegang tot de wet wordt belemmerd en wat de grondoorzaken zijn van negatieve en differentiële behandeling van deze kinderen door justitiële systemen, met als doel te voorkomen dat zij oververtegenwoordigd zijn in deze systemen en dat er op deugdelijke informatie gebaseerde, effectieve en duurzame interventies worden ontwikkeld;
25. Zorg op hoog politiek niveau voor toezeggingen aangaande niet-discriminerende en inclusieve kinderrechtssystemen en gelijkwaardige toegang tot recht voor kinderen, met toepasselijke, adequate en billijke investeringen in tijd en financiën, en de juiste bekwaamheidsvorming van alle relevante personen die in contact met kinderen komen;

Bestendige toegang tot recht voor kinderen tijdens crises en pandemieën

26. Neem een juridische en beleidsbasis aan voor innovatieve en krachtige juridische processen en procedures voor kinderen tijdens nood- en niet-noodtoestanden om ervoor te zorgen dat alle kinderen blijvend toegang tot recht hebben;
27. Overweeg ter aanvulling van hoorzittingen en procedures in persona het instellen van virtuele rechtbanken, hoorzittingen, verhoren, gevals- en informatiemanagement en andere procedures, alles met ingebouwde veiligheidswaarborgen, ontwikkeld op basis van getoetste en effectieve werkwijzen, met aandacht voor digitale en geografische scheidslijnen, toegankelijkheid en inclusiviteit, veiligheid en privacy, vertrouwelijkheid en de instemming en mate van comfort van het kind;
28. Stel in en implementeer duidelijke protocollen voor samenwerking tussen instanties en sectoren voor planning van en respons op nood-/crisisituaties, en zorg ervoor dat sleutelorganisaties voor kindbescherming en justitie als essentiële diensten worden beschouwd die tijdens pandemieën of noodsituaties mogen blijven werken en prioriteit krijgen;

29. Breid de capaciteit van justitiële organen doorlopend uit en bereid ze voor op het snel en effectief aannemen en toepassen van de maatregelen en instrumenten ontwikkeld en ingevoerd voor aanpassing aan de snel veranderende omstandigheden tijdens crises;
30. Ontwikkel kindvriendelijk, gendergevoelig en gehandicapten-inclusief informatiemateriaal over methoden voor het omgaan met de effecten en onzekerheden van crises en pandemieën in relatie tot kinderrechten en mogelijkheden voor toegang tot recht;

Kindvriendelijke toegang tot recht voor alle kinderen die in aanraking zijn met justitie

31. Streef naar een multidisciplinaire aanpak van toegang tot recht voor kinderen, gebaseerd op naadloze coördinatie tussen sectoren en tussen actoren, op een manier die onnodig contact van kinderen met justitiële systemen tot een minimum beperkt;
32. Voorzie in kindvriendelijk, genderresponsief, gehandicapten-inclusief, trauma-informatief en contextgeschikt recht en sociale hulp, informatie en andere geschikte juridische en niet-juridische hulp voor alle kinderen in aanraking met justitie, op een manier die beantwoordt aan de individuele behoeften, identiteit en achtergrond, situatie en mate van volwassenheid van het kind;
33. Zorg voor het aanbieden van toegankelijke geestelijke gezondheidszorg en psychosociale steun voor kinderen in aanraking met justitie en hun familie om te kunnen omgaan met en zich te kunnen aanpassen aan hun specifieke situatie;
34. Identificeer en implementeer effectieve methoden voor vroegtijdige interventie, holistische en veelomvattende steun en bekrachtiging van gezinnen, en het opbouwen van gemeenschapszin via versterking van sociale beschermingsprogramma's en diensten, met als doel te voorkomen dat kinderen in aanraking komen met justitie, risico's op (her)overtreding van wetten te voorkomen en te minimaliseren, en kinderen een gewone jeugd zonder geweld en onnodige kwetsbaarheden te bieden;
35. Maak herstelrecht, pre-juridisch ingrijpen, rehabilitatie en re-integratie tot prioriteit voor alle kinderen in aanraking met justitie via uitgebreid, gecoördineerd en op de zaak toegespitst casemanagement, in plaats van geïsoleerde en gegeneraliseerde interventies;
36. Decriminaliseer kindergedrag dat effectiever aangepakt moet en kan worden door instellingen voor kindbescherming, sociale bescherming, (geestelijke) gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning, waaronder multidisciplinaire alternatieve responsen op drugsgelateerde overtredingen en wegneming van de status van recidivist;
37. Organiseer gespecialiseerde trainingen, herzie universitaire curricula en bevorder innovatief dienstenaanbod bij de opbouw van een professionele en competente 21e-eeuwse beroepsbevolking die zich met kinderrecht en kindbescherming bezighoudt, alsmede relevante belanghebbenden, in het bijzonder praktiserende juristen, politiemensen, openbare aanklagers, juridische medewerkers, gevangenenbewaarders en maatschappelijk werkers, met onderwerpen als kinderonwikkeling, kindvriendelijke verhoor- en ondervragingstechnieken, geschikte protocollen ter voorkoming van

hertraumatisering en methoden ter bewuste vermindering van impliciete vooringenomenheid.

Steungroepen

Het **Global Initiative on Justice with Children** is een gezamenlijk programma ontwikkeld door een consortium van internationale organisaties dat de Wereldcongressen organiseert als een wereldwijde mijlpaal van gerechtigheid voor kinderen; via het online-platform Justice with Children werft en mobiliseert dit consortium eveneens een wereldwijde gemeenschap van rechtsbeoefenaren. Het doel is het faciliteren van kritische discussies en actiegerichte probleemoplossing onder professionals via het organiseren van online en plaatselijke ruimte voor reflectie, uitwisseling en permanente educatie wat betreft kinderrechten.

De **Wereldcongressen betreffende rechtvaardigheid voor kinderen** zijn opgezet om de meeste hedendaagse problemen in relatie tot kinderen in aanraking en/of conflict met de wet aan te pakken, en bieden een toegewezen en actieve ruimte voor kinderen en jongeren, beleidsmakers, belanghebbenden binnen justitiesystemen, academici, de burgermaatschappij, VN-vertegenwoordigers en andere deskundigen en beroepsbeoefenaren, met als doel: (1) het bevorderen van eerlijke en toepasselijke justitiesystemen voor en met kinderen wereldwijd; (2) het bieden van ruimte voor beroepsbeoefenaren voor het uitwisselen van beste werkwijzen, het aangaan van wetenschappelijke samenwerking, het formuleren van beleidsaanbevelingen en het bevorderen van het besef van rechten voor kinderen; en (3) het ondersteunen van de operationele implementatie van internationale instrumenten en standaarden betreffende de rechten van kinderen en jongeren in aanraking met de wet.

Het **Wereldcongres 2021 betreffende gerechtigheid voor kinderen** was gericht op uitwisseling van praktijkgerichte strategieën ter reductie van discriminatie die toegang tot – en de kwaliteit van – justitiesystemen ondermijnt en ervoor te zorgen dat alle kinderen in de ogen van de wet gegarandeerd gelijk behandeld worden. De deelnemers participeerden in internationale en regionale plenaire sessies en actiegerichte workshops, bestaande uit paneldiscussies, gecertificeerde trainingen en beleidsgerichte werkgroepbijeenkomsten. Binnen het omvattende thema van "Het waarborgen van toegang tot recht voor alle kinderen: naar niet-discriminerende en inclusieve kinderrechtsystemen", kregen 11 subthema's tijdens het Wereldcongres prioriteit:

- Systematisch racisme en de disproportionele criminalisering van kinderen uit autochtone, etnische en andere minderheidsgroepen;
- Discriminatie naar gender, seksuele geaardheid en genderidentiteit: het bevorderen van een gendergerichte justitiële benadering;
- Discriminatie als ervaren bij door migratie getroffen kinderen en jongeren, met inbegrip van vluchtelingen, alleenreizende buitenlandse kinderen en kinderen van buitenlandse ouders;
- Discriminatie vanwege invaliditeit en gezondheidsproblematiek;
- Discriminatie vanwege drugsgebruik en drugsmisbruik;
- Criminalisering van online-gedrag van kinderen;
- Overtredingen met betrekking tot leeftijdsgrenzen en status;
- Waarborgen dat de stem van het kind gehoord wordt binnen justitiële kindersystemen;
- Toepassen van kinderrechten in de context van juridisch pluralisme;
- Opbouwen van bestendige kinderrechtsystemen in tijden van crises en pandemieën; en
- Aanpakken van geweld binnen kinderrechtsystemen en zorgen voor een kindvriendelijke benadering van kinderen die slachtoffer, wetsovertreder of getuige zijn.

Deze **Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind** is opgesteld door het Wereldcongresconsortium en haar Adviesgroep Kinderen en Jongeren, met inbreng van de Wetenschappelijke Commissie, organiserende partners en deelnemers aan het Wereldcongres en de voorbereidende bijeenkomsten.

Ga voor meer informatie naar www.justicewithchildren.org.

Dit document is een gemeenschappelijke vertaling van de oorspronkelijke Engelstalige versie. Indien je fouten tegenkomt, verzoeken we je vriendelijk om contact met ons op nemen via info@justicewithchildren.org